

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про проведення позапланової невіізної перевірки НЕК «УКРЕНЕРГО»

Відповідно до частин першої та другої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення, зокрема позапланових невіізних перевірок.

Перевірка проводиться на підставі рішення НКРЕКП.

Відповідно до пункту 4 частини восьмої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» підставою для проведення позапланової невіізної перевірки є обґрунтоване звернення фізичної або юридичної особи про порушення суб'єктом господарювання, що провадить діяльність у сфері енергетики чи комунальних послуг, її законних прав та надання документів (копій документів), що підтверджують таке порушення.

До НКРЕКП надійшли звернення ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ») від 07.11.2022 № 41/4414 (вх НКРЕКП від 08.11.2022 № 16444/1-22) та від 06.12.2022 № 41/4940 (вх НКРЕКП від 06.12.2022 № 18544/1-22) щодо порушення ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (ОСП) Ліцензійних умов провадження господарської діяльності в частині не здійснення оплати авансових платежів по послугі із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії за перші 10 та 20 днів розрахункових місяців липня - жовтня 2022 року.

Відповідно до пункту 6 частини третьої статті 33 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) встановлено обов'язок оператора системи передачі укладати договори, які є обов'язковими для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів.

Положеннями частини п'ятої статті 33 Закону встановлено, що тариф на послуги з передачі електричної енергії, зокрема, включає як окремі складові витрати оператора системи передачі, що здійснюються ним у разі покладення на нього спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, та витрати на послугу із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною.

Частиною восьмою статті 33 Закону передбачено, що оператор системи передачі для забезпечення загальносуспільних інтересів придбаває послуги, які надаються йому на обов'язковій основі суб'єктами ринку, визначеними відповідно до цього Закону, на

підставі договору про надання послуг для забезпечення загальносуспільних інтересів, типова форма якого затверджується Регулятором.

Відповідно до статті 65 Закону Кабінет Міністрів України з метою забезпечення загальносуспільних інтересів та виконання гарантій держави щодо купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, визначає державне підприємство для виконання функцій гарантованого покупця електричної енергії.

Гарантований покупець зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено «зелений» тариф, або у суб'єктів господарювання, які за результатами аукціону набули право на підтримку, всю відпущену електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим їм «зеленим» тарифом, аукціонною ціною з урахуванням надбавки до нього/неї протягом всього строку застосування «зеленого» тарифу або строку дії підтримки, якщо такі суб'єкти господарювання входять до складу балансувальної групи гарантованого покупця.

Гарантований покупець зобов'язаний купувати електричну енергію, вироблену генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, за «зеленим» тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії такими споживачами.

Для забезпечення покриття економічно обґрунтованих витрат гарантованого покупця на виконання спеціальних обов'язків із купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною **гарантований покупець надає оператору системи передачі послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.**

На виконання положень Закону НКРЕКП постановою від 26 квітня 2019 року № 641 «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною» затвердила Порядок купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії (далі – Порядок № 641) та форму типового договору про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел (далі – Типовий договір).

Відповідно до пункту 2.1 Типового договору передбачено, що вартість та порядок оплати Послуги визначаються відповідно до вимог Порядку купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом, затвердженого постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641 (далі - Порядок), у розрахунковому періоді та відповідно до фактичних обсягів купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом Постачальником послуг.

Главою 12 Порядку № 641 визначено розрахунок вартості та порядок оплати послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, що надається гарантованим покупцем.

Відповідно до пункту 12.2 Порядку до **14 числа** (включно) розрахункового місяця **ОСП здійснює повну оплату авансового платежу** гарантованому покупцю, розмір якого дорівнює різниці між вартістю придбаної електричної енергії гарантованим покупцем у виробників за «зеленим» тарифом та вартістю реалізованої електричної

енергії на РДН, ВДР та за двосторонніми договорами **за перші 10 днів** розрахункового місяця.

До 24 числа (включно) розрахункового місяця **ОСП здійснює повну оплату авансового платежу** гарантованому покупцю, розмір якого дорівнює різниці між вартістю придбаної електричної енергії гарантованим покупцем у виробників за «зеленим» тарифом та вартістю реалізованої електричної енергії на РДН, ВДР та за двосторонніми договорами **за перші 20 днів** розрахункового місяця з урахуванням попереднього авансового платежу.

Відповідно до підпунктів 8, 39 та 40 пункту 2.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 09.11.2017 № 1388 (далі – Ліцензійні умови з передачі електричної енергії), при провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог, а саме:

укладати договори, які є обов'язковими для провадження діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

виконувати функції, пов'язані з покладенням на нього спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільного інтересу зі збільшення частки виробництва енергії з альтернативних джерел, підвищення ефективності комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, інших спеціальних обов'язків;

придбавати для забезпечення загальносуспільних інтересів послуги, які надаються йому на обов'язковій основі суб'єктами ринку, визначеними відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», на підставі договору про надання послуг для забезпечення загальносуспільних інтересів, типова форма якого затверджується НКРЕКП.

З огляду на зазначене, з урахуванням зазначених звернень ДП «ГARANТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» від 07.11.2022 № 41/4414 (вх НКРЕКП від 08.11.2022 № 16444/1-22) та від 06.12.2022 №41/4940 (вх НКРЕКП від 06.12.2022 №18544/1-22), відповідно до пункту 4 частини восьмої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану», **Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти постанову** НКРЕКП, на підставі якої провести позапланову невідзну перевірку в частині питань, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цих заходів, зокрема:

дотримання **ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО»** (код ЄДРПОУ 00100227) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії, у т. ч. пункту 6 частини третьої статті 33 Закону України «Про ринок електричної енергії», підпунктів 8, 39 та 40 пункту 2.3 Ліцензійних умов з передачі електричної енергії, пункту 12.2 глави 12 Порядку та пункту 2.1 Типового договору.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Я. Зеленюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про проведення позапланової
невиїзної перевірки НЕК
«УКРЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини восьмої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Провести позапланову невиїзну перевірку ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00100227) у частині питань, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський